

Навчальний проект

Культурне життя України у
другій половині ХІХ століття

Особливості розвитку культури

- Уряди Російської імперії та Австро-Угорщини продовжували стримувати розвиток культури .
- Економічні та політичні зміни стимулювали культурний поступ.

- Культура для українського народу була способом його самозбереженням.
- Розвиток культури залишав надію на національно-державне відродження.

Початкова освіта

Початкова освіта

Освіта Західної
України

Реформа 1869

школи передавалися з
відання церкви під
державну опіку

загальне обов'язкове
початкове навчання
дітей віком від 6 до 14
років

Шкільний закон 1895

діяли нижчі, сільські
школи, навчання в
яких тривало 1-3 роки,
та вищі у містах (4-6
класів)

Середня освіта

Західна Україна

1881 – створення «Руського педагогічного товариства», яке відало справами середньої освіти.

1890 – уряд дозволив відкрити 3 українські гімназії під час «нової ери».

Надніпрянська Україна

Реальні училища
Класичні гімназії

1870 – відкриття перших восьмикласних жіночих гімназій

1871 – заснування Колегії П. Галагана

1887 - «Циркуляр про кухарівних дітей» в Наддніпрянщині. Зобов'язував директорів гімназій утриматись від прийому у їдні заклади дітей з бідного прошарку

Університети

Західна Україна

Надніпрянська
Україна

Лвівський 1661

Чернівецький
1875

Харківський
1805

Київський
1834

Новоросійський
(Одеський) 1865

1890 – Кафедра
української
літератури

1894 – кафедра
історії України (М.
Грушевський)

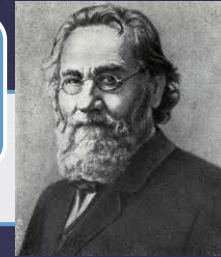
Відкриття в Україні вищих спеціалізованих навчальних закладів:

- 1873 – Харківський ветеринарний інститут;
- 1875 – Ніжинський Історико-філологічний інститут;
- 1877 – Львівський політехнічний інститут;
- 1885 – Харківський технологічний інститут;
- 1897 – Львівська Академія ветеринарної медицини;
- 1898 – Київський політехнічний інститут;
- 1899 – Катеринославське Вище гірниче

Розвиток природничих

наук

Ілля Мечніков – відкрив явище фагоцитозу;

Микола Гамалія – у 1886 році разом з І.Мечніковим відкрили в Одесі другу в світі бактеріологічну лабораторію;

Юрій Шимановський – хірург, автор праці «Операції на поверхні тіла»;

Іван Пулюй – першовідкривач рентгенівського проміння;

Микола Бенардос – у 1900 році винайшов технологію дугового електрозварювання;

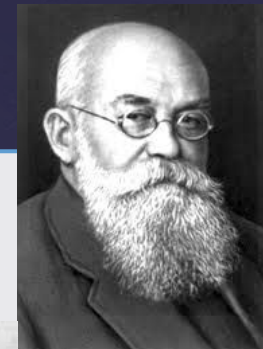

Данило Заболотний – епідеміолог, дослідник

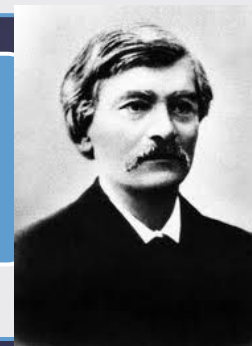

Розвиток гуманітарних наук

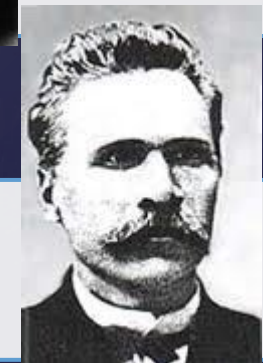
Михайло Грушевський - 10-ти томна «Історія України-Руси» (1899-1913)

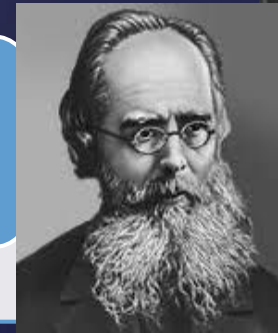
Володимир Антонович – історик, автор праць «Про походження козацтва», «Бесіди про часи козацькі на Україні»;

Дмитро Яворницький – історик, автор 3-томної «Історії запорозьких козаків»;

Олександр Потебня – мовознавець, професор Харківського університету

Розвиток літератури

Пантелеймон Куліш – «Чорна Рада»;

Марко Вовчок – «Інститутка», «Народні оповідання»;

Іван Нечуй-Левицький – «Микола Джеря», «Кайдашева сім'я»;

Панас Мирний – «Хіба ревуть воли, як ясла повні», «Голодна воля», «Лимерівна»;

Леся Українка – «Досвітні огні», «Лісова пісня», «Бояриня»;

Іван Франко – «Каменярі», «Не пора», «Украдене щастя», «Борислав сміється»

Павло Чубинський - слова до гімну «Ще не вмерла Україна» , (1862)

Видатні українські драматурги

Земля театру.

Михайло Старицький – «За двома зайцями», «Богдан Хмельницький», «Не судилося»;

Марко Кропивницький – «Глитай, або ж павук», «Доки сонце зійде, роса очі виїсть»;

Іван Карпенко-Карий – «Мартин Боруля», «Сто тисяч», «Хазяїн», «Наймичка»

Товариство українських артистів під орудою
М. Л. Кропивницького в 1885 році
„По ревізії“.

Театральне мистецтво

1882 р. – в
Єлисаветграді
засновано товариство
українських акторів

1864 р. – в Львові
засновано перший
професійний театр.

Марко
Кропивницький

Брати Тобілевичі

Іван Карпенко-Карий

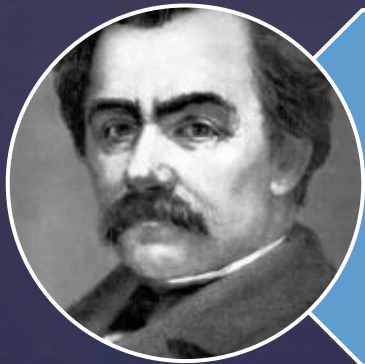
Петро Саксаганський

Микола Садовський

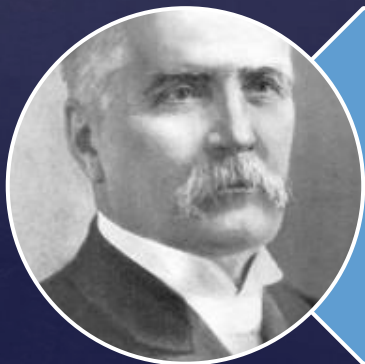
Розвиток музики

Семен Гулак-Артемівський – автор першої української опери «Запорожець за Дунаєм»;

Петро Сокальський – опери «Мазепа», «Майська ніч», «Богдан Хмельницький»;

Микола Лисенко – опери «Різдвяна ніч», «Тарас Бульба», «Коза-Дереза»

Скульптура

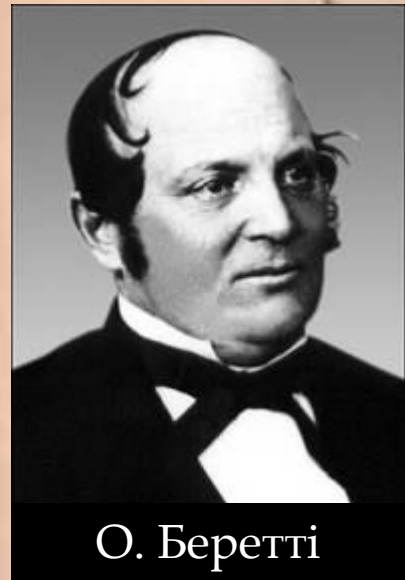
Леонід Позен –
«Шинкар», «Кобзар»,
«Скіф», «Запорожець
у розвідці»;

Михайло Микешин –
пам'ятник Боглану
Хмельницькому в
Києві у 1888 році

Архітектура

О. Беретті

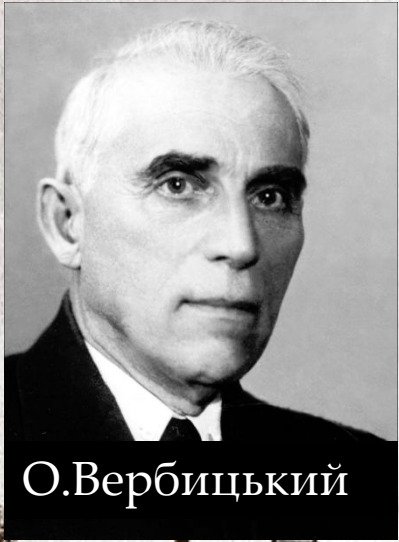
КІЕВЪ.—KIEV. № 24.
Владимирскій соборъ.—La Cathédrale de
St. Wladimir.

Архітектура

Архітектура

О.Вербицький

Політехнічний інститут в Києві

Архітектура

Ю.Захаревич

Політехнічний інститут в Львові

Архітектура

О.Бекетов

Драматичний театр в Сімферополі

Живопись

А. Жемчужников

«Кобзар»

Живопис

Дівчата ворожать в ніч на Івана
Купала

"Проводи рекрутів"

І. Соколов

Живопис

«КОЛЯДНИКИ НА УКРАЇНІ»

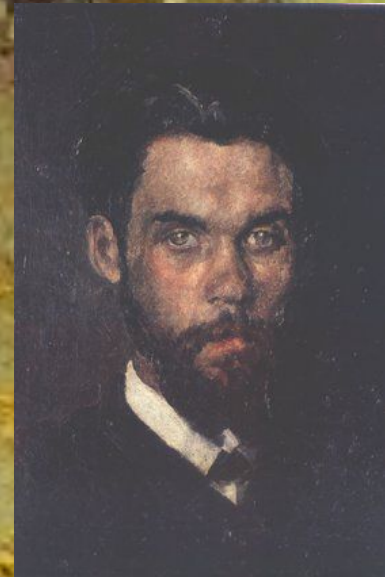

К.ТРУТОВСЬКИЙ

Живопис

Ворожіння

М. Пимоненко

«Весілля в Київській губернії»

Живопис

«Всюди життя»

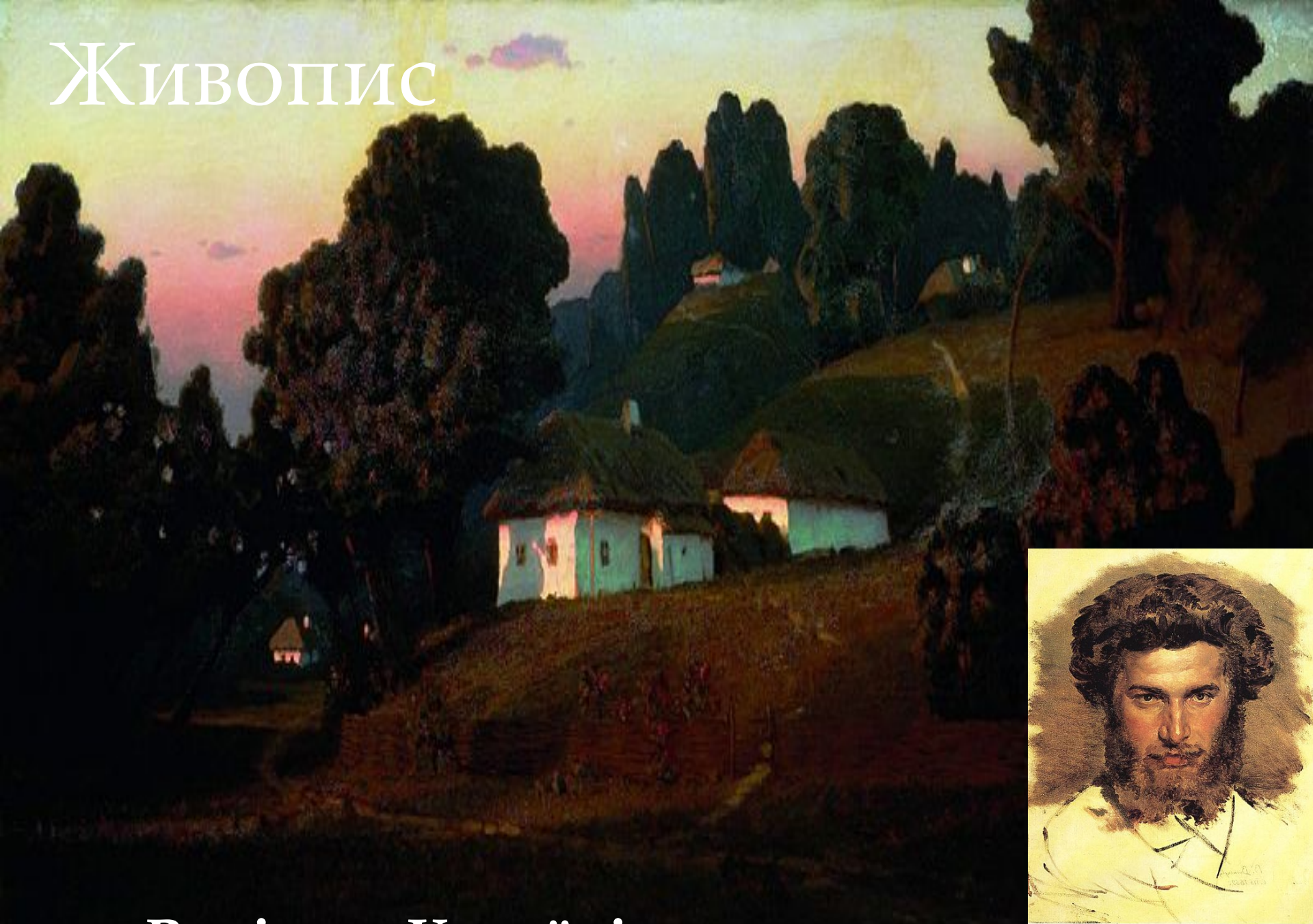

«Студент»

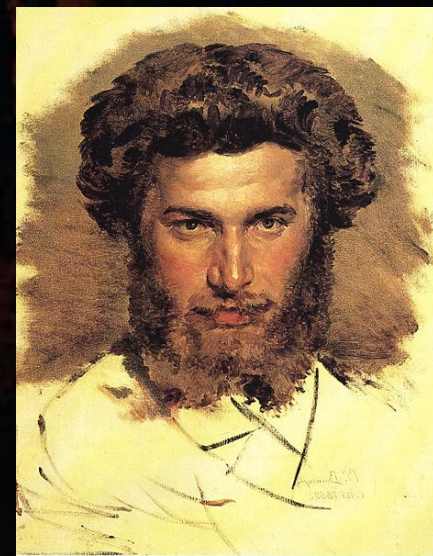

М.Ярошенко

Живопис

«Вечір на Україні»

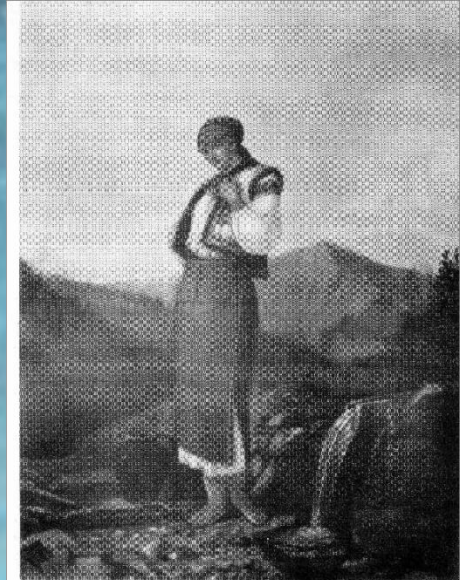

А.Куїнджі

Живопис

«Мазепа на переправі через Дніпро»

Гуцулка біля джерела

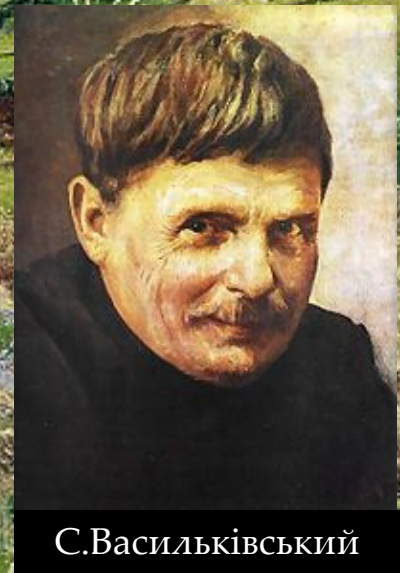

К.Устиянович

Живопис

«Весняний день»

С.Васильківський